

Obec Tmaň
jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pohřebnictví),

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

Řád veřejného pohřebiště obce Tmaň

Zastupitelstvo obce Tmaň ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů, schválilo tento Řád veřejného pohřebiště obce Tmaň dne 16.9.2019

1. Řád veřejného pohřebiště obec vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Středočeského kraje v Praze, ze dne 29.8.2019, vydaného pod č.jSZ-115061/2019/KUSK

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.

2. Provozovatelem i správcem veřejného pohřebiště je obec Tmaň, IČO 00233901, zastoupená starostou obce, se sídlem Obecního úřadu Tmaň 50, PSČ 267 21, tel. č.: 602 655 493, email: ou@obectman.cz.

Článek 2

Působnost řádu pohřebiště

1. Vysvětlení zkratk pojmu:

a) Řád – Řád veřejného pohřebiště.

b) Provozovatel pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví.

c) Správce pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví.

2. Vymezení často používaných pojmů:

a) Hrobka - nemovitá věc, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.

b) Hrobové zařízení - např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).

3. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují na veřejné pohřebiště umístěné na parcelách p. č. 392,

p. č. 393/1, p.č.907 v obci a katastrálním území Tmaň, jehož součástí jsou:

I. místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů

II. místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek

III. místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách

IV. vojenské hroby

4. Vnější hranice pohřebiště jsou vymezeny oplocením.
5. Řád je závazný pro provozovatele/správce a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaratele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

Článek 3 **Provozní doba pohřebiště**

1. Pohřebiště je volně přístupné návštěvníkům po celý rok bez omezení.
2. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů (hygienických, bezpečnostních, klimatických apod.) přístup na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat.

Článek 4 **Rozsah poskytovaných služeb**

1. Na pohřebišti obce Tmaň jsou poskytovány zejména tyto základní služby:
  - a) nájem hrobového místa
    - pro hroby, hrobky
    - pro uložení lidských ostatků v urnách
  - b) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště,
  - c) správa pohřebiště a objektů na pohřebišti
  - d) zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců a veřejnosti
  - e) vykonávání dozoru nad dodržováním řádu pohřebiště
  - f) údržba pohřebiště včetně zeleně, oplocení, mobiliáře a inženýrských sítí
  - g) údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě),
  - h) zajišťování svozu, odvozu a likvidace odpadů,
  - i) údržba a úprava společných hrobů a ve sjednaném rozsahu i opuštěných hrobových míst.
2. Na veřejném pohřebišti obce jsou poskytovány prostřednictvím třetích osob doplňkové služby na žádost nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu, jako například:
  - a) manipulace se zetlelymi, nezetlelymi i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště,
  - b) výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací,
  - c) pohřbívání,
  - d) provádění exhumací,
  - e) ukládání lidských ostatků.

Článek 5 **Pořádek na hřbitově**

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti, to znamená zejména nechovat se hlučně, nepoužívat přenosné nosiče zvuku, nepožívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, neodhazovat odpadky mimo nádoby k tomu určené a nepoužívat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
2. Děti do 10 let mají na pohřebišti přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.
3. Na pohřebišti je zakázán přístup podnapilým osobám. Osobám se psy, kočkami i jinými zvířaty, pokud zvířata nejsou na vodítku.

4. Na pohřebišti je zakázáno jezdit na jízdních kolech, koloběžkách, skateboardech, kolečkových bruslích apod. 5) Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků) nemohou na pohřebišť vjíždět a zdržovat se zde. Pro parkování je vymezeno parkoviště u objektu hřbitova.
5. Ukládání nádob, nářadí a jiných předmětů na zelené pásy a místa kolem hrobových míst je zakázáno.
6. Svítilny a svíčky je možno na pohřebišť rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech může provozovatel pohřebišť používání otevřeného ohně (svíček aj.) omezit nebo zakázat.
7. Z hygienických důvodů není dovoleno v areálu pohřebišť pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Tato voda je určena k provozním účelům provozovatele pohřebišť a na zalévání zeleně při údržbě zeleně i na pronajatých hrobových místech. Je zakázáno odnášet vodu v nádobách z areálu pohřebišť.
8. Odpadky je třeba odkládat na stanovená místa, pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno tato opatření respektovat.
9. Návštěvníci nejsou oprávněni provádět jakékoli zásahy do zeleně vysazené provozovatelem pohřebišť, včetně nové výsadby zeleně, bez jeho souhlasu.
10. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné se souhlasem provozovatele pohřebišť.
11. Na pohřebišť je povoleno provádět jakékoli práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento řád a po předchozí dohodě s provozovatelem pohřebišť.
12. Dozor nad pořádkem a dodržováním toto řádu na pohřebišti provádí správce pohřebišť.

Článek 6

Povinnosti provozovatele a správce pohřebišť

Provozovatel a správce pohřebišť je povinen:

- a) předat nájemci hrobového místa k užívání vyznačené, číselně označené hrobové místo,
- b) umožnit nájemci hrobového místa zřídit hrobové zařízení nebo hrobku za podmínek stanovených v článku 10,
- c) umožnit nájemci hrobového místa jeho užívání, včetně užívání zařízení pohřebišť,
- d) zajistit nájemci hrobového místa přístup k hrobovému místu a zdržet se jakýchkoliv zásahů do hrobového místa a hrobového zařízení s výjimkou případů, kdy je nezbytné např. v důsledku živelní pohromy bezodkladně zajistit bezpečný a plynulý provoz pohřebišť, nebo prací a pohřbívání na sousedním hrobě. V takovém případě je omezení přístupu k hrobovému místu možné pouze po nezbytně nutnou dobu. Dojde-li k zásahu do hrobového místa nebo hrobového zařízení vinou provozovatele či smluvního subjektu s následkem škody, je provozovatel či smluvní subjekt povinen škodu uhradit nebo uvést hrobové místo do původního stavu,
- e) vést evidenci související s provozováním pohřebišť v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví formou vázané knihy, nebo v elektronické podobě s roční frekvencí výtisku a jejich svázáním,
- f) současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebišť s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebišť a evidence volných míst,
- g) v případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklým,
- h) v případě rušení pohřebišť provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost,
- i) provozovatel pohřebišť zřizuje a připravuje hrobová místa k pronájmu tak, aby vznikly ucelené řady hrobů a hrodek stejného charakteru a rozměrů. Nikdo nemá nárok na individuální umístění mimo vymezený prostor,
- j) provozovatel pohřebišť zajišťuje pravidelnou a přiměřenou údržbu zeleně, travnatých ploch, komunikací a ostatních zařízení avšak mimo plochy hrobových míst pronajatých nájemcům, a to na svůj náklad,
- k) zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebišť včetně odpadů biologicky nebezpečných,
- l) zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebišťích včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch,

- m) umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví,
- n) písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu,
- o) během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení a hrobek v sousedství avšak jen na dobu nezbytně nutnou,
- p) písemně (protokolárně) zpracovat alespoň 1x ročně návrh na předání náhrobků a ostatního hrobového zařízení, které si nájemce neodebere, nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30-ti dnů po skončení nájmu, ač byl k tomu vyzván.

Článek 7

Užívání hrobového místa

1. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem pohřebiště a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry a výši nájemného a úhrady za služby s nájmem spojené.
2. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli/správci pohřebiště zejména tyto údaje:
  - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí,
  - b) List o prohlídce zemřelého,
  - c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve apod., u lidských ostatků druh a číslo urny,
  - d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
  - e) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
  - f) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
  - g) údaje o hrobce, náhrobku a hrobového zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníkovi, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození,
  - h) Jméno, příjmení, adresu trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu,
3. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli/správci pohřebiště.
4. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlečící doba stanovená pro pohřebišti minimálně 10 let.
5. Hrobové místo se pronajímá zpravidla na 10 let, pokud není smlouvou stanoveno jinak. Po uplynutí této doby lze nájem hrobového místa na návrh nájemce či provozovatele prodloužit dodatkem ke smlouvě nebo uzavřením smlouvy nové, nebrání-li tomu důvody uvedené níže.

6. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo na místě zřídit hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny provozovatele/správce pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
7. Nájemní právo k hrobovému místu lze přenést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele pohřebiště novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit pro provozovatele pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.
8. Uložením konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřbnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo ji způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.
9. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:
  - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
  - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťoval údržbu hrobového místa, jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
  - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel pohřebiště oprávněn tak učinit sám.
10. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele je provozovatel oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
11. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
12. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebiště pouze s vědomím provozovatele.
13. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem/správce, tato čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.
14. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
15. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz. ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz. ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (na vývěsce). U opuštěného hrobu se postupuje shodně.
16. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení nebo hrobky si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.

17. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpoulněné i zpoulněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Nemá-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště.
18. Při nesplnění bodu 16 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.
19. Některá hrobová zařízení nebo hrobky lze provozovateli darovat písemnou darovací smlouvou.
20. Nájem zaniká uplynutím doby nájmu, dohodou provozovatele a nájemce nebo odstoupením od smlouvy ze strany provozovatele dle podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví.
21. Právo nájmu přechází na osoby dle § 25 odst. 5 zákona o pohřebnictví.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a ostatků a jejich exhumace

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel nebo správce pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbit lidské pozůstatky. Před uložením pozůstatků a ostatků do hrobů a hrodek předloží osoba požadující pohřbení správci pohřebiště list o prohlídce mrtvého či jiný doklad předepsaný zákonem.
2. Zpoulněné lidské ostatky může uložit na pohřebišti i nájemce či jiná pověřená osoba, avšak vždy jen po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště a způsobem, který k uložení stanoví.
3. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení provozovatel dbá na to, aby převzetí nezpoulněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl, u urny postačí předložit doklad o zpoulnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
4. Bez ohledu na uplynutí tlečí doby může být s nezpoulněnými i zpoulněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.
5. Nezpoulněné i zpoulněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebišti, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele/správce pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpoulněných lidských ostatků na jiné pohřebišti musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
6. Všechny rakve určené k pohřbení musí být označeny štítkem obsahujícím minimálně jméno zemřelého, datum narození a den pohřbu. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno šrouby se spodní částí rakve.
7. Pro pohřbívání do hrobů musí být použity takové rakve, které ve stanovené tlečí době zetlí spolu s lidskými ostatky, tzn. nesmí obsahovat díly z PVC a jiných nerozložitelných materiálů, kovové díly jen omezeně. Výplň rakví může být pouze z materiálů, jako dřevěné piliny, papír a látky, které neobsahují toxické látky a vysoký podíl umělých vláken.
8. Pro pohřbívání do hrodek je nutno použít rakve s maximálními rozměry 2,15 x 0,85 m, a to:
  - a) celodubové nebo z jiného tvrdého dřeva s vloženou poloviční zinkovou vložkou nebo

- b) kovové s nepropustným dnem, nebo dle ČSN Rakve.
9. Před uplynutím tlečí doby mohou být lidské ostatky exhumovány na žádost nájemce hrobového místa jen se souhlasem krajské hygienické stanice, nebo nařídí-li exhumaci v trestním řízení předseda senátu nebo státní zástupce. Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal.
10. Při pohřbívání do hrobů je nutno dodržet tyto podmínky:
- Hloubka hrobu musí být minimálně 150 cm od horní úrovně povrchu hrobu, u prohloubeného minimálně 200 cm.
  - Ustálená hladina podzemní vody musí být minimálně 0,5 m pode dnem hrobu.
  - Provozovatel pohřebiště může na žádost nájemce hrobového místa povolit do téhož hrobu uložení dalších lidských ostatků i před uplynutím tlečí doby v případě, že je lze umístit nad dříve pohřbenými pozůstatky a vrstva zeminy na novou rakví bude alespoň 1 m.
  - Vrstva zeminy nad rakví po pohřbení musí být nejméně 120 cm.

Článek 9 **Tlečí doba**

Tlečí doba pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů činí 10 let.

Článek 10 **Zřizování hrobového zařízení a podmínky provádění prací na hřbitově**

- Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele/správce za jím stanovených podmínek.
- Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje provozovatel v rozsahu:
  - Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům hrobového místa. Hloubka základové spáry pro rám a pod pomník musí být provedena do hloubky nejméně 200 mm pod úroveň terénu.
  - Základy pomníků náhrobků musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z železobetonu, kamenného či cihelného zdiva apod.
  - Přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
  - Vlastní náhrobek a rámy musí být mezi sebou jednotlivě kotveny.
  - Mezera mezi základy bočních rámu hrobů se stanovuje minimálně na 30 cm.
  - Vnější rozměr vzdálenosti předního a zadního rámu hrobu se stanovuje na 270 cm. Vnitřní rozměr vzdálenosti základů předního a zadního rámu se stanovuje na 225 cm.
  - Vnější rozměr bočních rámu se stanovuje 140 cm pro jednohrob a 240 cm pro dvojhrob. Hrobům jen pro uložení uren se stanovují vnější rozměry rámu na 100 x 100 cm.
  - Texty a nápisy na pomnicích a hrobových deskách musí odpovídat důstojnosti a pietě hřbitova. Nápisy a symboly nesmí být v rozporu s morálními zásadami.
  - Demontované pomníkové díly, určené k likvidaci je nutno z pohřebiště odvést na náklad zhotovitele nejpozději do konce následujícího dne. Odkládání stavební sutě a vyřazených pomníkových dílů do kontejneru na komunální odpad je zakázáno.
  - Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného popř. cihlového zdiva,

při stavbě hrobky je navíc

- nutně posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům)
- vytvořit zadání pro projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky (tvar, odvětrání, typ terénu a půdy, velikost hrobky)
- navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu
- provést uložení přebytečné zeminy a odvoz na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření
- zhotovit základové pasy včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby
- zhotovit stěny, vložit svislé i vodorovné výztuže, zhotovit otvory pro patra, zalít betonem a zhotovit odvodnění
- ukončit stavbu betonovým věncem, popř. vnitřním zakrytím stropnicemi a následnou izolací proti povrchové vodě
- dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení
- užívání dokončené stavby je možné pouze se souhlasem provozovatele

3. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí povinen činit tak dle pokynů provozovatele/správce pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.
4. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem/správce pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvést na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omežována.
5. Po skončení prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen nahlásit provozovateli. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.
6. Na hrobovém místě lze vysadit strom nebo keř pouze s předchozím písemným povolením provozovatele/správce, který může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.
7. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem/správce a nájemcem hrobového zařízení.
8. Při zjištění závad na technickém stavu hrobky je její majitel povinen bezodkladně zajistit nápravu uvedením hrobky do nezávadného technického stavu.

Článek 11

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud provozovatel pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:
  - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu a nájemce hrobu o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
  - b) kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která přikazuje pohřbit do příslušného hrobového místa,
  - c) doklad o oprávnění podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby – práce kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
  - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i nářadí a na vlastní odpovědnost,
  - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
  - f) doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
  - g) návrh na protokolární předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být provozovatelem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, provozovatel/správce pohřebiště je oprávněn kdykoli zkontrolovat průběh prací a nebo požádat o přerušování prací – v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
4. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlecí doby od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
5. Provozovatel/správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny, pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, deště nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
6. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.
7. Provozovatel/správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
8. Náklady vzniklé provozovateli/správce pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby

Článek 12
Sankce

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví:
  - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního citění veřejnosti,
  - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
  - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100 000,-Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 13
Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí pověřený pracovník obce Tmaň. Výjimku z Řádu pohřebiště dle individuální dohody může schválit provozovatel pohřebiště.
4. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 13
Zrušující ustanovení

Tímto řádem se ruší Řád veřejného pohřebiště ve Tmani ze dne 15.4.2002.

Článek 14
Účinnost

Tento řád veřejného pohřebiště nabývá účinnosti dnem 1.1.2020

Ing. Jaromír Frühling- starosta obce

Vyvěšeno: 18.9.2019

Sejmuto: 31.12.2019

Účinnost: 1.1.2020